

# Recensie Les Soeurs

zaterdag 29 oktober 2016 HetPaleis Bert Hertogs



Foto: [WIThWit vzw](#)

Twee levensgrote marionetten in Antwerpen. Waar hebben we dat ooit nog eens gezien? Correct: bij de Reuzen van Royal de Luxe die meermaals in de stad rondliepen. Nu heeft WIThWit vzw in coproductie met Dommelhof, P2-CCHA, Theater aan het Vrijthof, wp Zimmer, Platform 0090, HetPaleis en FroeFroe twee grote exemplaren, meisjes, zussen zelfs die aan verschillende koordjes hangen en zo kunnen bewegen in de voorstelling 'Les soeurs'. Ruben Nachtergaele voorziet de voorstelling van een muzikaal klankbed, voornamelijk door op zijn gitaar te spelen, maar is ook scheidsrechter met een fluitje in de mond. Thomas Glorieux stond in voor de belichting die bij de start vooral focust op schaduwspel en een plantje dat een hindernisstraject volgt. Freija Van Esbroeck creëerde de poppen en manipuleert ze ook samen met Anton Boon, Erki De Vries en Kate Olsen.

Het resultaat van 'Les Soeurs' is een voorstelling geworden zonder woorden die de lijn trekt van de verstilde poëzie, de verwondering van een kind, de verschillende emoties en gedragingen die het toont, van elkaar plagen maar elkaar toch ook niet kunnen missen. Daarnaast zit er een behoorlijk stevige ecologische boodschap in 'Les Soeurs': zonder groen gaan we dood. Nadat een plantje een hindernisparcours heeft afgelegd door onder andere over een licht hellende plank te gaan en daarna door een emmer, komt die in de installatie terecht. Daar hangen allemaal plantjes of emmers aan touwen die op hun beurt door eraan te trekken, de poppen in beweging brengen. Op de eerste verdieping zien we de spelers op houten balken bewegen. Het lijkt wel ochtend wanneer een van de vier haar brug, een plank naar beneden haalt en zo op de andere plank de andere kant op kan. Het hout kraakt erg hard waarbij deze voorstelling in zekere zin een doe het zelf/scoutingachtige sfeer uitademt.

Verwijzingen naar de kindertijd zien we wanneer een plantje naar boven gehesen wordt en daar snel

beweegt alsof het een flosj van een draaimolen is dat speels in een ‘pak me dan als je kan’-modus gaat. Stilaan komt de linker marionet recht, eerst aarzelend, door schouders en hoofd naar voor te brengen, terug te gaan liggen om vervolgens helemaal rechtop te zitten. Het is zij die naar de opspringende plant kijkt die om aandacht vraagt. Heel erg mooi, ook qua belichting, is het moment waarop ze geboeid een lampje volgt dat uit de nok bengelt. De belichting op haar gelaat is fraai, zeker wanneer ze het peertje in de hand neemt. Alles verloopt behoorlijk traag in deze voorstelling die 45 minuten duurt. ‘Les soeurs’ gaat dus in eerste instantie voor poëtische verstilling.

Wanneer ook de zus wakker is, raakt de ene de ander op de schouder aan, waarop de andere reageert door dat twee keer te doen. Het bovenbeen raakt de ander dan weer aan waarop de linkse op den duur dit niet toestaat en weigert. Vervolgens verstoppen ze zich achter de hand, wat typisch gedrag is van peuters, hier mooi geanalyseerd door Ruth Mariën en Benjamin Vandewalle die instonden voor de regie terwijl het concept van de hand is van Erki De Vries en Freija Van Esbroeck. Het elkaar aanraken van de poppen mondt echter uit in het elkaar wegduwen waardoor de muzikant moet ingrijpen en vervolgens een walsje laat horen waarop de beide poppen meewiegen.

Vervolgens slaan de twee aan het dansen tot de ander niet meer kan en in elkaar stort, en we de sound horen van een machine die stilvalt omdat de batterijen plat zijn. De linkse pop zoekt toenadering maar stelt vast dat haar zus niet reageert. Ze treurt om het verlies van haar zus, kruist de armen op haar bovenbenen terwijl ze zit en legt haar hoofd tussen de benen. Een plantje wordt in het hoofd van de op dat moment hersendode zus ingeplant – zie hier het ecologische thema wat qua beeld weliswaar door een toeschouwer naast ons enigszins correct als ‘freaky’ bestempeld werd - waardoor haar systeem opnieuw gaat werken, de hartslag die we horen duidelijker bonst en ze samen wandelen in het heelal, universum als ruimtereizigers, zwevend de voetjes in de lucht. ‘Les Soeurs’ kent zo een etherisch slot al dan niet verwijzend naar ‘trippen’ als je wil tot beiden weer met beide voetjes op de grond komen op het einde.

‘Les Soeurs’ kent dus absoluut enkele sterke beelden die een mooie analyse van kindergedrag tonen, alsook verdriet en rouw. Toch mist de voorstelling zijn start ook een beetje omdat de zichtlijnen bij het begin niet optimaal zijn, niet iedereen kan namelijk het plantje dat een parcours aflegt goed zien vanop de tribune. Soms komt het geheel met touwen die dreigen verstrikt in elkaar te geraken, of touwen die aan een ander ankerpunt van de pop moeten vastgemaakt worden, wat rommelig waardoor de voorstelling zijn magie niet altijd weet vast te houden. Tenslotte – en dat is geen detailkritiek – zijn de poppen van Royal de Luxe een stuk menselijker en echter, omdat het Franse gezelschap er wel in slaagt om gezichtsexpressie (ogen, mond, enz.) te integreren bij hun grote marionetten. ‘Les Soeurs’ (6+) is volgens ons ook veel minder toegankelijk dan pakweg ‘Grietje’ dat als label 7+ meekreeg, omwille van zijn veel tragere, abstractere en poëtischere inhoud. Een goede voorstelling is het weliswaar, maar bij voorkeur voor kinderen die al wat gewend zijn om naar het theater te gaan en die traagheid, poëzie en het abstracte wel kunnen smaken.

< Bert Hertogs >

---